

VALTIOVARAINVALIOKUNNAN MIETINTÖ 28/2003 vp

Hallituksen esitys laiksi Tieliikelaitoslain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 4 päivänä marraskuuta 2003 lähettänyt valtiovarainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi Tieliikelaitoslain muuttamisesta (HE 126/2003 vp).

Jaostovalmistelu

Asia on valmisteltu valtiovarainvaliokunnan hallinto- ja tarkastusjaostossa.

Asiantuntijat

Hallinto- ja tarkastusjaostossa ovat olleet kuultavina

- neuvotteleva virkamies Timo Kaisanlahti, liikenne- ja viestintäministeriö
- budjettineuvos Esko Tainio, valtiovarainministeriö
- toimitusjohtaja Heikki Koivisto ja päälakimies Petri Ruisaho, Tieliikelaitos.

Lisäksi hallinto- ja tarkastusjaosto on saanut kirjallisen lausunnon Tieliikelaitoksen hallituksessa olevalta henkilöstön edustajalta (VAL ry).

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan lakia Tieliikelaitoksesta (569/2000), *tieliikelaitoslaki*) muutettavaksi valtion liikelaitoksista annetun lain (1185/2002, *liikelaitoslaki*) edellyttämällä tavalla.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2004.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Näin ollen valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä.

Laki Tieliikelaitoksesta tuli voimaan vuoden 2001 alusta lukien. Tällöin toteutetulla muutok-

sella siihen asti toimineen Tielaitoksen sijaan muodostettiin kaksi erillistä organisaatiota: valtion virastona toimiva Tiehallinto ja liiketoimintaa harjoittava Tieliikelaitos-niminen valtion liikelaitos. Tiehallinto on tämän mukaan viranomais- ja hallintotehtäviä hoitava viranomainen, joka hankkii kilpailuttamalla valtioneuvoston, liikenne- ja viestintäministeriön ja eduskun-

nan päätösten mukaiset, yleisten teiden ylläpidossa ja kehittämisessä tarvittavat tuotteet ja palvelut markkinoilla toimivilta tuottajilta. Yksi näistä tuottajista on Tieliikelaitos. Tieliikelaitoksen jakaminen lailla Tiehallintoon ja Tieliikelaitokseen tarkoitti selväpiirteisesti tilaaja-tuottajamallin käyttöönottoa myös tällä sektorilla.

Tällä kertaa Tieliikelaitoslakiin ehdotetut muutokset ovat varsin vähäisiä. Tieliikelaitoslakiin ehdotetaan poistettavaksi sellaiset säännökset, jotka asiallisesti sisältyvät uuteen liikelaitoslakiin tai jotka ovat ristiriidassa sen kanssa. Kumottaviin kuuluu muun muassa säännös, jossa todetaan Tieliikelaitoksen huolehtivan toimialaansa kuuluvien palvelujen tarjonnasta ja kehittämisestä liiketoiminnan edellytysten mukaisesti; Tieliikelaitos liikelaitoksena toimii jo yleislain nojalla liiketoiminnallisesti toimialallaan. Toimiala on erikseen määritelty Tieliikelaitoslain 2 §:ssä, jota ei nyt esitetä muutettavaksi. Tieliikelaitoksella on myös jatkossa velvollisuus tarjoutua yleisten teiden hoitourakoihin ja lauttaliikenteen hoitoon koko maassa.

Voimassa olevan Tieliikelaitoslain mukaan toimitusjohtaja ja muu henkilöstö ovat työsopimussuhteessa Tieliikelaitokseen. Yleisen liikelaitoslain mukaan toimitusjohtaja on liikelaitoksen lakisääteinen toimitusjohtaja. Muun henkilöstön suhde Tieliikelaitokseen on jo nyt yleisen liikelaitoslain nojalla työsuhde, joten tältäkin osin asiasta ei tarvita erityistä säännöstä Tieliikelaitoslakiin. Esityksessä on vielä erikseen korostettu, ettei ehdotettu muutos merkitse puuttumista niihin oikeuksiin ja velvollisuuksiin, joita toimitusjohtajan toimen hoitajalla ja muilla henkilöstöön kuuluvilla mahdollisesti oli ennen Tieliikelaitoksen perustamista. Valiokunnalla ei ole huomauttamista tältäkin osin.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella valtiovarainvaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 18 päivänä marraskuuta 2003

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Olavi Ala-Nissilä /kesk
vpj. Matti Ahde /sd
jäs. Eva Biaudet /r
Kyösti Karjula /kesk
Jari Koskinen /kok
Pekka Kuosmanen /kok
Reijo Laitinen /sd
Maija-Liisa Lindqvist /kesk
Mika Lintilä /kesk
Pekka Nousiainen /kesk
Iivo Polvi /vas

Markku Rossi /kesk
Anni Sinnemäki /vihr
Irja Tulonen /kok
Jukka Vihriälä /kesk
vjäs. Arto Bryggare /sd
Susanna Huovinen /sd
Mikko Kuoppa /vas
Olli Nepponen /kok
Tuija Nurmi /kok
Maija Rask /sd.

Valiokunnan sihteerinä jaostokäsittelyssä on toiminut

valiokuntaneuvos Alpo Rivinoja.